

שושנה היימן

”שושנה היימן” / הארץ / 14.10.65 / תע' יחיד / גלריה ”דוגית” / תל-אביב

הפסלים שבתערוכה עשויים עץ והינם בפורמאטים קטנים. כנראה מותנה גודלם בתנאי התצוגה, שאינם מאפשרים פורמאטים גדולים יותר.

בפיסולה הדקורטיבי-סלוני - אם כי ייתכן מאוד שכוונתיה היו אחרות למדי - הפסלים עשויים בצורות נפחיות, מעובדים היטב, מוחלקים בקפדנות ומגוונים בצבע עץ. האסכולה אליה משתייכת שושנה היימן - הן מבחינת לימודיה אצל הפסל רודי להמן, והן מבחינת ייצוגה המושלם של אסכולה זו ביצירותיו של הפסל ברנקוזי - שואפת למסור את ”הצורה הטהורה”, לאחר שזו הופשטה מכל המקריות והאפיון האינדיווידואלי - מעין ”המהות הצורנית” של האובייקט המשמש נשוא לפסל. הסכנה הגדולה באסכולה זו - סכנה שאולי רק ברנקוזי הצליח לחמוק ממנה - היא הכללה אסתטיסטית. בלשון אחרת: עם סילוק הסימנים האינדיווידואליים של האובייקט, ”ראש אדם” למשל, מגיע הפסל לנפח דמוי-ביצה, שיש בו אמנם מעין צורה יסודית לכל ראש אדם אפשרי, אך ערכו דקורטיבי בלבד מאחר שנותר כתבנית ריקה, החסרה תוכן עצמאי משלה (או, ליתר דיוק, תוכנה העצמאי - אם יש כזה - הוא דקורטיבי בלבד). שושנה היימן אינה מצליחה להעניק לצורה המטוהרת ”גיבוי חויתי שמעבר לאספקט הדקורטיבי”. מה שנותר הוא עיצוב גראפי, בבחינת ”מוצר נאה” שיכול לקשט כל מקום, דווקא משום שהוא חסר כל נוכחות מחייבת.

רישומיה של שושנה היימן, המצויים אף הם בתערוכה, כמוהם כפסלים: עדות לטעם טוב ויכולת מקצועית-ביצועית. אבל אלה אינם תחליף לעולם פנימי ולעוצמה חויתית.